

Beantwoording inspraakreacties 'Toekomst van het Sociaal Domein'

Voorstel aan burgemeester en wethouders van Leiden betreffende de beantwoording van de inspraakreacties inzake de notitie Toekomst van het sociaal domein, versie 24 juni 2013, van de gemeente Leiden en Leiderdorp.

Inleiding

Op 2 juli is de notitie 'Toekomst van het Sociaal Domein' door het college en vastgesteld voor inspraak (B&W nr. 13.0641). De inhoud van de notitie is in dialoog met cliënten, cliëntenorganisaties, adviesraden voor de WMO, WWB en WSW, aanbieders van Welzijn en zorg en de gemeente Leiderdorp samengesteld. Er zijn drie scenario's ontwikkeld om de opgave op het Sociaal domein aan te pakken. Waarbij de voorkeur uitgaat naar Scenario 3.

Procedure

De inspraaktermijn is vastgesteld op 6 weken en liep van 10 juli t/m woensdag 21 augustus 2013. In deze periode konden schriftelijke reacties ingediend worden bij het college van burgemeester en wethouders.

Onderstaand treft u een overzicht aan van de ingekomen reacties, de voorgestelde reactie van het college hierop, en de gevolgen hiervan voor notitie .

Wij hebben een schriftelijke inspraakreactie ontvangen van de volgende instellingen/raden:

1. De WSW-raad Leiden en Leiderdorp (verwijzing: WSW-raad)
2. Platform gehandicapten Leiden (verwijzing: Platform)
3. Adviesraad WMO Leiden
4. ActiVite
5. Cliëntenraad SoZa (CR Soza)
6. Radius
7. Voorzet Autisme (verwijzing Voorzet)

De WSW raad heeft vanuit het perspectief van mensen met een arbeidsbeperking gekeken naar het beleid en puntsgewijs een reactie gegeven.

Het platform gehandicapten heeft puntsgewijs opmerkingen, vragen en aanbevelingen aan de orde gesteld. Bezien van uit het perspectief van jongeren met een chronisch ziekte en/of handicap voor wie het aanbod ernstig onder druk komt te staan en ouderen voor wie het aanbod dreigt te verschromelen. Uitgangspunt de activiteiten van het Platform gehandicapten is het VN verdrag inzake de rechten van personen met een handicap.

De Adviesraad WMO heeft puntsgewijs een reactie gegeven op de notitie.

Activite heeft per pagina aanvullingen gegeven op de notitie

De CR SoZa geeft geen directe reactie op de notitie maar geeft een eigen visie en suggestie voor een horizontale organisatie voor de toekomst van het sociaal domein.

De reactie van de organisaties zijn zo goed als integraal overgenomen en waar mogelijk op thema geclusterd Deze thema's zijn:

- Algemeen
- Keukentafelgesprek
- Effect beleid op de doelgroep
- Informatievoorziening
- Inzet netwerk
- Financieel

Onder 'ingebracht door' maken we gebruik van de naam of de verwijzing van de instellingen/raden , zoals hiervoor aangegeven.

	(Samenvatting) ingekomen reactie	Reactie van het college	Gevolgen voor het voorgestelde besluit
	Thema: Algemeen		
1	<i>Ingebracht door: WSW-raad</i> De Wsw-raad bekijkt het gemeentelijk beleid vanuit het perspectief van mensen met een arbeidsbeperking. Wij vinden scenario 3 ook het beste alternatief, maar willen u vanuit onze verantwoordelijkheid onze zorgen met betrekking tot de uitvoering hiervan kenbaar maken.	We waarderen uw steun voor scenario 3 en begrijpen uw zorg. Bij de uitvoering van scenario drie betrekken we nu al zoveel mogelijk alle betrokken partijen om de uitvoering vorm te geven. Dit betekent dat lopende het proces iedereen, vanuit de eigen expertise, kan meegroeien en bijsturen.	
2	<i>Ingebracht door: WSW-raad</i> In de notitie is sprake van een gewenste cultuurverandering. Het is ons niet helder welke cultuur u precies wenst te veranderen en welke cultuur daarvoor in de plaats moet komen. Kunt u dit verduidelijken? We hebben de afgelopen decennia al een aantal keer pogingen tot cultuurverandering meegemaakt met naar onze mening beperkt succes. Wij staan derhalve sceptisch tegenover de haalbaarheid hiervan en vinden de planning om het in 2016 rond te hebben wel heel erg optimistisch.	De cultuurverandering richt op de huidige structuur en invulling en van het sociaal domein. We doelen hiermee op een omslag in denken voor ons allemaal. Dit vraagt van de gemeentelijke organisatie dat we goed naar onze eigen manier van werken moeten kijken. Dit geldt ook voor de instellingen in de stad. Voor onze burgers betekent de omslag in denken van recht op voorzieningen, naar wat kan iemand zelf en wat heb ik echt nodig. Om aan de opgave binnen het sociaal domein te kunnen voldoen vragen we aan de samenleving in zijn geheel om hiervoor een netwerk te bieden. De gemeenten staan voor de grote opgave om per 1-1-2015 drie decentralisaties te implementeren. Waarbij we ons realiseren dat een cultuurverandering ook in de jaren daarna verder zijn beslag zal moeten krijgen. In die zin delen we uw scepsis niet, mede ook omdat we dit proces met alle betrokken gezamenlijk oppakken.	
3	<i>Ingebracht door: WSW:</i> Wij realiseren ons dat u in tijden van forse bezuinigingen voor een moeilijke taak gesteld bent om een goed/verantwoord beleid te voeren. Wij willen daarom graag actief meedenken met de uitwerking van het door de gemeenteraad gekozen scenario en nemen aan dat we hierover met u van gedachten kunnen wisselen alsmede over de Participatiewet.	Het college hecht veel waarde aan betrokkenheid en invloed van cliënten en andere deskundigen op het beleid binnen het sociaal domein. Met de beoogde instelling van de nieuwe Adviesraad Werk en Inkomen per 1 januari 2014 geven we hieraan een extra impuls en zien uit naar de verdere samenwerking.	

	(Samenvatting) ingekomen reactie	Reactie van het college	Gevolgen voor het voorgestelde besluit
4	<i>Ingebracht door: WSW</i> Literatuurlijst: Er wordt in de notitie een aantal beleidsplannen genoemd. Kunnen deze met vermelding van betreffende pagina's als bijlage in de notitie worden opgenomen?	Deze suggestie zullen we meenemen	Notitie aanvullen met lijst van genoemde gemeentelijke beleidsplannen en verwijzing naar de pagina
5	<i>Ingebracht door: Platform</i> De voorkeur voor scenario 3 delen we, zij het dat er bij de totstandkoming veel mis kan gaan en nauwkeurige monitoring van de effecten voor de huidige cliënten gewenst is en geëvalueerd wordt waar voor de nieuw in te stromen cliënten in de verschillende circuits knelpunten ontstaan	We waarderen uw steun voor scenario 3 Het is binnen de opgave waarvoor we staan onmogelijk om alle risico's uit te sluiten, in welk scenario dan ook. We gaan daarom goed de ongewenste effecten monitoren en wat de invloed is op de persoonlijke levenssituatie van mensen.	
6	<i>Ingebracht door: Platform</i> Gesproken wordt over instelling van sociale wijkteams. Op zich lijkt ons dat een zinvolle voorziening, dichtbij huis en met een relatief breed palet. Echter nog onvoldoende omschrijft u voor welke voorzieningen een wijkteam verantwoordelijk wordt, welke disciplines daarin zorg- en dienstverlening gaan bieden en hoe u tot de vaststelling ervan gaat komen. O.I moet er voor gewaakt worden dat er door de tussenkomst van wijkteams een nieuwe bureaucratische laag ontstaat in de toegang naar - op een groter gebied werkende - specialistische zorg- en dienstverlening.	De vorming van een sociaal wijkteam is een middel om de toegang tot het sociale domein zo optimaal mogelijk dicht bij de burger in de wijk te organiseren. De toegevoegde waarde, functie en rol binnen het Sociaal domein zal nog verder moeten worden bepaald. Er wordt al ervaring op gedaan met een pilot sociaal wijkteam in Zuidwest. En in het Noorderkwartier hebben enkele organisaties ook een pilot wijkgericht werken opgericht, waarin zij de ondersteuning meer op elkaar afstemmen. De ervaring die we hier opdoen alsmede de ervaringen van andere pilots en andere gemeenten betrekken we bij de verdere vormgeving van de wijkteams. Een goede en efficiënte aansluiting op- en toegang naar specialistische zorg- en dienstverlening is hierbij een belangrijk aandachtspunt.	
7	<i>Ingebracht door: Platform</i> Wij waarderen in uw notitie de specifieke aandacht die u geeft aan mantelzorgers. Zonder hen vaart niemand wel	We onderschrijven deze zienswijze	
8	<i>Ingebracht door Platform</i> We zien wel zeker ook in het nieuwe beleid kansen en mogelijkheden om actief te (blijven) participeren in de samenleving mét handicap en/of chronische ziekte, mee te denken in creatieve oplossingen	We hechten veel waarde aan betrokkenheid en invloed van cliënten en andere deskundigen op het beleid binnen het sociaal domein en waarderen uw toezegging.	

	(Samenvatting) ingekomen reactie	Reactie van het college	Gevolgen voor het voorgestelde besluit
	en slimme combinaties van zorg- en werkarrangementen. We doen daar op verschillende manieren en niveaus graag aan mee		
9	<i>Ingebracht door: Adviesraad WMO</i> De Adviesraad : - ondersteunt de keuze voor het 3e scenario - onderschrijft de ingewikkeldheid en veelomvattendheid van de diverse transities in samenhang met elkaar, de op te zetten sociale wijkteams en passend onderwijs. - en ziet de noodzakelijke cultuuromslag bij alle partijen (gemeente, aanbieders van zorg/ welzijn en zorgvragers/burgers zoals als voorwaarde om de beschreven doelstellingen te kunnen realiseren.	Wij waarderen uw steun voor scenario 3, sociale wijkteams en de noodzakelijke cultuuromslag.	
10	<i>Ingebracht door Adviesraad WMO</i> De Adviesraad ondersteunt het principe van het optimaal benutten van de eigen kracht van de zorgvragers/burgers, maar wil opmerken dat het recht op zorg/ondersteuning (indien nodig) even belangrijk is.	We gaan er van uit dat over het algemeen mensen een sociaal netwerk hebben , zelfstandig kunnen voorzien in hun levensonderhoud, kinderen opvoeden enz. en ook zelf ondersteuning regelen die in het leven soms nodig is. Op sommige momenten lukt het niet op eigen kracht of is professionele hulp nodig Als deze ondersteuning in het gezin, het sociale netwerk of de sociaal-maatschappelijk infrastructuur onvoldoende beschikbaar is of onvoldoende georganiseerd wordt of gezien de specifieke zorgvraag (bv lijfsgebonden zorg) niet binnen het netwerk georganiseerd kan worden, ondersteunt de gemeente. Dat doet zij veelal niet zelf, maar via deze maatschappelijke partners (instellingen, werkgevers etc.)	
11	<i>Ingebracht door Adviesraad WMO</i> Verder adviseert de Adviesraad u bij de uitwerking het volgende: Indien u vraagsturing belangrijk vindt, hetgeen uit uw notitie blijkt, dan kan het volgens de Adviesraad niet zo zijn dat u de	We hechten veel waarde aan betrokkenheid en invloed van cliënten en andere deskundigen op het beleid, zoals o.a. op deze nota. Deze aanpak wordt een gebruikelijke manier van werken. Eventuele ombuigingen in de subsidies kunnen direct effect	

	(Samenvatting) ingekomen reactie	Reactie van het college	Gevolgen voor het voorgestelde besluit
	<p>ombuiging alleen met de subsidiepartners gaat voorbereiden (zie 7.2 periode 2e helft 2013).</p> <p>De Adviesraad gaat ervan uit dat de burger/zorgvrager als gelijkwaardig partner in de driehoek wordt gezien en evenzeer wordt betrokken bij de uitwerking. De Raad adviseert daarom het communicatie-traject voor hen gelijktijdig te starten en niet pas in de 1e helft van 2014 (zie 7.2).</p>	<p>hebben op de subsidiepartners en dan is het wel zo integer om eerste met hen een verkenning te doen. We willen burgerkracht benutten en zetten in op: Ontwikkeling van participatie van de 'Leidenaar'. In het najaar 2013 volgt een eerste bijeenkomst als start van de dialoog met de stad over hoe de gewone Leidenaar iets voor zijn/haar omgeving doet, kan doen. Dit i.s.m. met uw raad en het landelijk programma 'Aandacht voor Iedereen'.</p>	
12	<p><i>Ingebracht door ActiVite</i></p> <p>In de samenvatting geeft u aan dat scenario 3 het beste aansluit bij de verandering waar wij voor staan. Echter gezien de transitie periode uiten wij wel onze zorg of dit scenario binnen 1 – ½ jaar haalbaar is en zou scenario 2 meer realiseerbaar zijn.</p> <p>Als organisatie anticipeert ActiVite al op de komende veranderingen in de ouderenzorg en verschuiving AWBZ naar WMO. Wij willen aangeven de gemeente positief te willen ondersteunen om scenario 3 uit te werken. ,</p>	<p>We waarderen uw steun voor scenario 3. Ik verwijs u naar antwoord twee in reactie op uw zorg over het tijdpad.</p>	
13	<p><i>Ingebracht door ActiVite</i></p> <p>In aanvulling op de notitie worden diverse voorbeelden gegeven van een innovatieve werkwijze en voorzieningen, zoals bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bij dagactiviteiten in Leiderdorp rondom de Ommedijk worden ook welzijnsactiviteiten aangeboden. - ActiVite participeert in de ketenzorg dementie en biedt zorg aan risicogezinnen - Activite verlegt de focus van "zorgen voor" naar "zorgen dat" alsmede risicosignalering en tijdig initiëren van preventieve maatregelen 	<p>We hebben kennis genomen van uw aanvullingen en de voorbeelden van innovatieve werkwijzen en waarderen dit zeer. Het is niet onze bedoeling geweest om in de notitie een volledig overzicht te geven van alle voorzieningen en instellingen</p>	
14	<p><i>Ingebracht door ActiVite</i></p> <p>Met betrekking tot de cijfers in hoofdstuk 4 zouden we willen aangeven om nog scherper in de tekst op te nemen dat het doel van het neerzetten van deze cijfers puur dient om aantallen</p>	<p>We hebben juist bewust willen laten zien dat een hoger aantal gebruikers niet per definitie een hoger bedrag oplevert. Dit is afhankelijk van de hoeveelheid diensten, tegen welke prijs e.d.. We hebben dat met deze zin</p>	

	(Samenvatting) ingekomen reactie	Reactie van het college	Gevolgen voor het voorgestelde besluit
	per specifiek onderdeel aan te geven. U gebruikt namelijk de woorden 'zegt nog niet alles' maar laat dan wel de mogelijkheid open tot een vergelijking. Echter het is inderdaad zo dat aantallen en uitgaven absoluut geen vergelijk kunnen zijn zoals bijvoorbeeld het gebruik van vervoer en hulp bij het huishouden.	willen ondervangen en zien dat als voldoende toelichting. U toont dit zelf ook aan met het voorbeeld over vervoer en hulp bij het huishouden.	
15	<i>Ingebracht door: ActiVite</i> Op pagina 11 wordt aangegeven dat er geen gegevens bekend zijn met betrekking tot activiteiten van maatschappelijk werk of buurt- en wijkwerk. Dit verbaast ons enigszins omdat binnen instellingen registraties worden bijgehouden van onder andere aantallen cliënten, activiteiten en eventueel nadere detaillering. Het opnemen van deze gegevens, als zijn het er maar weinig draagt bij aan een totaal overzicht. En in de toekomst zou registreren dan een pre zijn.	Via de jaarstukken verantwoord en instellingen hun uitgaven, aantallen cliënten en activiteiten, maar we weten niet hoeveel mensen met een bijstandsuitkering hier gebruik van maken, omdat dat niet wordt bijgehouden. U heeft gelijk dat deze informatie zou kunnen bijdragen aan een totaal overzicht en daartoe is registratie noodzakelijk, waarbij we wel administratieve lastenverzwaring willen voorkomen.	
16	<i>Ingebracht door: ActiVite</i> Pag. 29: De opmerking "het veld is divers en wordt in dit scenario (scenario 2) niet aan de veranderden vraag aangepast. De kosten van organisaties blijven daardoor hoog" Deze zinsnede geeft een aanname alsof bij dit scenario geen beweging bij de ABWZ organisaties zou zijn. Juist als organisatie speelt ActiVite al in op de grote veranderingen en beseft dat hervorming noodzakelijk is. Dit moet zorgvuldig gebeuren en we realiseren ons dat de huidige setting onbetaalbaar en dus niet houdbaar is. Er wordt al geanticipeerd op zelfredzaamheid en regie bij de cliënt, eer wordt al zorg en ondersteuning vanuit het sociaal netwerk daar waar nodig ingezet evenals innovatieve methoden zoals zorg op afstand via I-pad. . Pag. 32 Hier wordt aangegeven dat het "huidige AWBZ-stelsel"	We hebben kennis genomen van uw inzet en waarderen uw inspanningen om in te spelen op de veranderingen binnen het sociaal domein.	

	(Samenvatting) ingekomen reactie	Reactie van het college	Gevolgen voor het voorgestelde besluit
	<p>aanzet tot het idee van "recht hebben op" bij cliënten en "uren draaien" bij instellingen</p> <p>Hierbij wille we opmerken dat er binnen ActiVite al is geanticipeerd op deze cultuurverandering en we een efficiënte en doelmatige zorgaanbieder zijn.</p>		
17	<p><i>Ingebracht door CR-SoZa</i></p> <p>De zienswijze van CR-SoZa is gebaseerd op dat wat er op dit moment bekend is gemaakt door de overheden (...). In het Sociaal Domein zal het zoeken naar synergie tussen de verschillende groepen, zowel horizontaal als verticaal, leiden tot een organisch geheel met duurzame levensvatbaarheid.</p> <p>Organisatie van het Sociaal Domein</p> <p>1) verticale organisatie door professionals (loondienst)</p> <p>2) horizontale organisatie, door gebruikers. (vergoeding, toeslag)</p> <p>Vervlechting suggereert dwang, gijzeling en veroorzaakt stress en onzekerheid bij cliënten daar tegen over staat dat een organisch georganiseerd stelsel eerder zorgt voor een duurzame en levensvatbare oplossing.</p>	<p>We hebben kennis genomen van uw inbreng en zienswijze.</p> <p>Vervlechten richt zich wat ons betreft op het verbinden van het bestaande beleid op het sociaal domein waarvoor gemeenten nu al verantwoordelijk zijn met de taken die overkomen naar de gemeenten door de drie decentralisaties. Een voorbeeld is het combineren van arbeidsmatige dagbesteding van uit de AWBZ met (beschut) werken in de WSW. We herkennen ons daarom niet in de termen die u suggereert bij het begrip 'vervlechting'.</p>	
18	<p><i>Ingebracht door: CR SoZa</i></p> <p>Met betrekking tot de horizontale organisatie volgt nu een suggestie:" Het criterium: LEIDSE SOCIAAL DOMEIN"</p> <p>In een tijd waarin sociale media niet meer weg te denken zijn uit de samenleving mag de inzet van Facebook niet ontbreken in het lokale sociale domein.</p> <p>Het vormen van een verbinding binnen het criterium van het "Leidse Sociaal Domein" (hierna LSD) door de cliënten mogelijkheden te bieden met elkaar in "Cliënten Club Leiden" (hierna CCL) de zelfredzaamheid - op Facebook - te organiseren in een ongedwongen club van cliënten uit verschillende geledingen van</p>	<p>Wij waarderen uw initiatief aangaande ondersteuning voor en door cliënten onderling. Het past binnen de gedachte van 'eigen kracht en inzet van het sociaal netwerk' zoals o.a. verwoord in de Sociaal maatschappelijke structuurvisie en het beleidsplan maatschappelijke ontwikkelingen 'ledereen telt mee'</p> <p>We mogen van mensen verwachten dat zij zich inspannen om deel te nemen aan de maatschappij. Dit geldt ook wanneer een beroep wordt gedaan op een uitkering. Wie kan werken heeft de verplichting werk te zoeken en te accepteren, ook als er beperkingen zijn. Deelname aan de activiteiten die u vanuit een CCL wilt organiseren</p>	

	(Samenvatting) ingekomen reactie	Reactie van het college	Gevolgen voor het voorgestelde besluit
	<p>het LSD".</p> <p>Het organiseren van cliënten om bij elkaar onderling aanspraak op hulp bij problemen die in het dagelijks leven spelen mogelijk te maken, voorbeelden: een plafond witten, administratieve diensten, boodschappen doen, de hond uitlaten, een partijtje dammen, schaken, of in clubverband naar bios of theater. Buurt/wijk -netwerken optuigen voor alleenstaanden; dagschotels, wasserette en andere huishoudelijke zaken. In gemeentes elders wordt ook al geëxperimenteerd met de verbouw van groenten en fruit in de groenvoorziening, gedaan door bijstandsgerechtigden</p>	<p>kunnen hieraan bijdragen, maar mag de verplichting om werk te zoeken niet in de weg staan.</p>	
19	<p><i>Ingebracht door: CR SoZa</i> De stelling is dat iedereen die wil participeren maar dit gegeven zijn omstandigheden niet kan. Het voorkomen van het isolement dat het buiten de samenleving staan veroorzaakt moet hierin leidend zijn, dus niet de "vraag om" maar het "resultaat van" de maatschappelijke betrokkenheid, participatie is de bindende kracht waarop de CCL draait".</p>	<p>We zijn het eens met uw zienswijze, dat maatschappelijke betrokkenheid en participatie aan de samenleving, helpt voorkomen dat mensen in een isolement geraken.</p>	
20	<p><i>Ingebracht door: CR-SoZa</i> De flexibele en ongedwongen structuur van CCL zal bij cliënten die het moeilijk hebben met opschorting of andere sancties op voorzieningen in het sociale domein door de zelfredzaamheid van CCL voorkoming dat cliënten aan de voorzieningen in het sociale domein zullen ontvallen, en het zicht op deze groep verloren gaat" Het beleven van sociale betrokkenheid/vaardigheden, door ondersteuning van, voor en door cliënten (die dat wensen), de aandacht en communicatie zijn de eerste stap van CCL in het criterium LSD. De organisatie; een mix van cliënten, burgers, en private partijen die kunnen bijdragen</p>	<p>We zijn het met u eens dat zelforganisaties en ervaringsdeskundigen een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan het versterken van de zelfredzaamheid van cliënten (zie ook antw.18).</p>	

	(Samenvatting) ingekomen reactie	Reactie van het college	Gevolgen voor het voorgestelde besluit
	aan de belangen van de gestelde doelen, van CCL. Als activiteit kan de CCL onder de paraplu van de bestaande stichting: "huisvesting Cliëntenraad" functioneren, in principe kan iedereen die het belang van CCL als doel heeft deelnemen in de organisatie".		
21	<p><i>Ingebracht door CR- Soza</i> De vermogens van cliënten blijven te vaak onbenut omdat er sprake kan zijn van aversiteit om die wel in te zetten, dit als gevolg van hun maatschappelijke positie. Het vermogen kan door uitwisseling onder de cliënten ingezet worden bovendien kan de cliënt hiervan in psychologische zin profiteren door de waardering die het oplevert als gevolg van de inzet van zijn vermogen".</p> <p>Het moet mogelijk zijn met gesloten beurs het vermogen - dat zowel uit goederen als diensten kan bestaan - uit te wisselen onder de cliënten, voorbeeld schilder wit het plafond van de boekhouder, die op zijn beurt de aanvraag van de schilder voor bijzondere bijstand verzorgt. Maar ook kan de cliënt zich laten bijstaan in een rechtmatigheidsonderzoek, of bij het aanspraak maken op een voorziening uit het sociale domein.</p>	Initiatieven om elkaar te ondersteunen, hetzij door het doen van klussen in huis of meegaan naar gesprekken met instanties/gemeente ligt in de lijn met ons beleid. Dergelijke initiatieven waarderen we.	
22	<i>Ingebracht door: Radius</i> Radius wil graag ook vermeld worden op p. 13 <u>individuele begeleiding</u> , als organisatie die op dit terrein veel activiteiten en diensten aanbiedt	We zullen uw organisatie vermelden op pag. 13.	Radius toevoegen op pag. 13 onder 'individuele begeleiding': ..en Radius die op dit terrein veel activiteiten en diensten voor ouderen en mensen met een handicap.
23	<i>Ingebracht door Radius</i> Radius voelt meer voor scenario 2 dan voor scenario 3, opdat bestaande netwerken , bestaande expertise, bestaande competenties en bestaand maatwerk als groot goed gekoesterd blijven. Het lijkt alsof de gemeente denkt , dat veel	We hebben kennis genomen van uw standpunt, maar delen deze niet.. We hebben in de notie t.b.v. de duidelijkheid een scherp onderscheid willen maken tussen scenario 2 en 3, maar is minder zwart-wit bedoeld dan opgeschreven. We zijn er wel van overtuigd dat scenario 3 ten	

	(Samenvatting) ingekomen reactie	Reactie van het college	Gevolgen voor het voorgestelde besluit
	mogelijkheden voor vernieuwing alleen gerealiseerd kunnen worden in scenario 3. Men kan met goede argumenten ook veel innovatie realiseren binnen scenario 2.	opzichte van de andere scenario's op langere termijn de beste mogelijkheden biedt om alle taken van het sociaal domein binnen de financiële kaders uit te voeren. We willen daarbij verder gaan dan alleen verbindingen leggen. Bij de verdere uitwerking van scenario 3 behouden we natuurlijk de goede elementen uit scenario 1 en 2.	
24	<i>Ingebracht door: Radius</i> Radius heeft de indruk, dat gemeente van de huidige uitvoeringspraktijk een karikatuur maakt. Alsof daar al niet veel maatwerk, vernieuwing en samenwerking plaatsvindt. Als iedereen harder moet, laat dat dan gezegd worden. De sociale kaart heeft zeker al een gevoel van urgentie. De gemeente mag zeker een sterke regie voeren. Maar anticiperen op urgentie kan echt op verschillende manieren. De bestaande urgentie wordt niet minder wanneer veel werkrelaties, veel samenwerkingsverbanden, veel nuttige niches worden opgeblazen. Dat lijkt nog meer werk te geven.	We hebben zeker niet de intentie om van de huidige uitvoeringspraktijk een karikatuur te maken. We hebben zaken scherper neer willen zetten om ongewenste prikkels/effecten binnen het huidige systeem helder te krijgen. (zie ook antw. 23) We zijn ons bewust dat instellingen en organisaties al veel doen aan vernieuwing.. Dit waarderen wij zeer. De achtergrond en het doel van het loslaten van de bestaande inrichting en organisatie van het sociaal domein en het herinrichten daarvan is om de cliënt combinaties van zorg/ondersteuning te kunnen bieden die beter aansluiten bij wat nodig is en is afgestemd op de mogelijkheden binnen het systeem.	
25	<i>Ingebracht door Radius:</i> Enige complimenten en intentieverklaringen : 1) Radius is onder de indruk van uw streven een zorgvuldige en ingrijpende verandering te bewerkstelligen in de gemeente met alle organisaties. 2) Radius erkent, dat zij naast haar eigen creativiteit en innovatie, gezien de huidige maatschappelijke ontwikkeling nog ingrijpender moet innoveren dan aanvankelijk gedacht. 3) Radius wil volledig meedoen met de door de gemeente beoogde ingrijpende vernieuwing en innovatie. 4) Radius is bereid de komende jaren haar eigen grenzen te	We hebben kennis genomen van uw complimenten en intentieverklaringen, waarvoor dank. We waarderen dat u uw ervaring en expertise wilt inzetten voor de nieuwe inrichting van het sociaal domein.	

	(Samenvatting) ingekomen reactie	Reactie van het college	Gevolgen voor het voorgestelde besluit
	<p>slechten, indien dat nuttig is voor de beoogde ontwikkelingen.</p> <p>5) Radius wil graag haar bijdrage leveren aan de hele sociale kaart op het gebied van haar eigen expertise:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Van praten naar doen b. Van individueel naar collectief c. Van professioneel naar vrijwillig d. Het aanboren van natuurlijke netwerken van mantelzorgers e. Van achter de voordeur naar participeren in de samenleving f. Van kwetsbaarheid naar versterking eigen regie g. Van kwetsbaarheid naar participeren h. Het versterken van natuurlijke netwerken i. Expertise op het vlak van vroegsignalering en preventie 		
26	<p><i>Ingebracht door: voorziet</i></p> <p>- Voorzet is voorstander van aansturing op resultaat, omdat dit meer ruimte biedt voor ondersteuning waar dat echt nodig is en minder gericht op de indicatie.</p>	We nemen hiervan kennis en onderschrijven uw opmerking.	
27	<p><i>Ingebracht door: Voorzet</i></p> <p>Voorzet ondersteunt een integrale aanpak. Mensen met ASS zijn gebaat bij één regisseur en zo min mogelijk verschillende hulpverleners en instanties.</p> <p>Mantelzorgers behoeven extra aandacht om overbelasting te voorkomen</p>	We nemen hiervan kennis en onderschrijven uw opmerking.	
28	<p><i>Ingebracht door: Voorzet</i></p> <p>We hopen dat de gemeente Leiden op korte termijn duidelijkheid kan verschaffen over hoe zij in de toekomst om zullen gaan met deze doelgroep.</p>	Zodra er meer helderheid bestaat over de verdere uitwerking van de transities zal de communicatie met burgers worden opgepakt. Wij gaan ervan uit dat de vraaggerichte aanpak zal zorgdragen voor een goede aansluiting op alle doelgroepen. Indien nodig zal bij de vraagverheldering en het bespreken van de juiste ondersteuningsbehoefte specifieke deskundigheid worden ingeschakeld.	
	Thema Keukentafelgesprek		
29	<p><i>Ingebracht door: WSW</i></p> <p>Wij hebben begrepen dat de</p>	De bedoeling van het gesprek is dat de professional en de cliënt	

	(Samenvatting) ingekomen reactie	Reactie van het college	Gevolgen voor het voorgestelde besluit
	<p>gemeente in de toekomst in gesprek gaat met de cliënten via zogenaamde keukentafelgesprekken, waarin eerst gekeken wordt wat de cliënt zelf kan doen, daarna wat de omgeving/het netwerk van de cliënt kan doen, vervolgens de wijk. Pas in laatste instantie wordt gekeken welke voorzieningen van de gemeente of andere organisaties nodig zijn. Dit is in principe een goed idee. Dit moeten ons inziens echter wel gelijkwaardige gesprekken zijn, waarin de cliënt zich veilig genoeg voelt te zeggen wat hij/zij nodig heeft. <i>Wie bepaalt</i> eigenlijk wat nodig is, en <i>wie hakt de knoop door</i> bij meningsverschillen? Wij vinden daarom dat de cliënt in dit gesprek bijgestaan moet kunnen worden door een <i>cliëntondersteuner</i>, die weet wat voor mogelijke oplossingen er zijn. Daarnaast moet er een goede, laagdrempelige, klachtenprocedure komen.</p>	<p>samen duidelijk krijgen wat er aan de hand is (vraagverheldering). Aan de hand daarvan wordt samen bepaald wat nodig is. Als de cliënt dit zelf niet goed kan of moeilijk vindt dan kan hij/zij altijd iemand vragen bij het gesprek aanwezig te zijn ter ondersteuning. Van het gesprek wordt altijd een verslag gemaakt. Als het gaat om een per beschikking toe te wijzen voorziening, dan hakt de gemeente, als dat nodig is, de knoop door. Tegen een beschikking kan de cliënt in bezwaar gaan. Daarnaast bestaat altijd de mogelijkheid gebruik te maken van de reguliere klachtenprocedure.</p>	
30	<p><i>Ingebracht door: WSW</i> Voor mensen met een psychische en verstandelijke beperking is het vaak moeilijk om hun eigen capaciteiten goed in te schatten. Ook worden deze mensen door derden vaak heel erg overschat. Kortom wat er gevraagd wordt kunnen ze niet waarmaken. Een tijdje gaat het goed maar later niet meer en wordt de hulpvraag ineens veel groter. Hoe ziet de gemeente de eigen hulpvraagformulering van /door deze doelgroep??</p>	<p>Voor deze doelgroep geldt dat de professionals goed getraind zijn en worden en beschikken over de juiste deskundigheid en ervaring met de doelgroep. Ook is er sprake van samenwerking met een aantal organisaties in de stad die zonodig mee kunnen naar een keukentafelgesprek. Dit aantal organisaties kan uitgebreid worden als daar aanleiding toe is. Dit betekent ook dat het goed inschatten van capaciteiten bekend mag worden verondersteld. Deze doelgroep wordt daarom ook extra aangeraden iemand mee te nemen naar het gesprek.</p>	
31	<p><i>Ingebracht door: Platform</i> Hoe gemoedelijk de term "Keukentafelgesprek" ook klinkt en suggereert dat bij een kop thee wensen, behoeften en eigen mogelijkheden van het cliëntensysteem geïnventariseerd worden, duidelijk is dat deze gesprekken de basis vormen voor de indicatie: de bepaling</p>	<p>De bedoeling van het Keukentafelgesprek is dat via vraagverheldering duidelijk wordt wat de hulpvraag is en wat iemand zelf kan doen en/of waar, zijn/haar omgeving ondersteuning kan bieden. (zie ook antw. 29) Met de overkomst van nieuwe doelgroepen naar de gemeente gaat de gemeente</p>	

	(Samenvatting) ingekomen reactie	Reactie van het college	Gevolgen voor het voorgestelde besluit
	van inzet tijdsduur en omvang van zorg- en dienstverlening. Juist voor de 'nieuwe' doelgroepen die voorheen onder de AWBZ vielen is kennis over de impact van handicap en chronische aandoening essentieel. Op welke wijze organiseert u dit relatief nieuwe instrument, de deskundigheid en kwaliteit, de privacybescherming van de aanvragers en alles wat betrekking heeft op het keukentafelgesprek en de verschillende 'soorten' aanvragers(oud, Jong, gehandicapt, verstandelijk beperkt, niet-Nederlandse afkomst	samenwerkingsrelaties aan voor het keukentafelgesprek met voor de doelgroepen relevante organisaties. Op die manier komt ook de expertise mee. Tijdens het keukentafelgesprek wordt gekeken wat men op eigen kracht kan, wat met hulp van de omgeving en wat aanvullend nodig is. Met hulp van de samenwerkende organisaties, door scholing en het opdoen van ervaring gaan we er van uit dat de hiervoor benodigde deskundigheid, expertise en professionaliteit voorhanden blijft.	
	Thema: Effect beleid voor de doelgroep		
32	<i>Ingebracht door: WSW</i> In dit scenario wordt een beroep gedaan op de eigen kracht van de cliënt. Wij maken ons ernstig zorgen dat de nodige veranderingen vooral van de cliënt wordt geëist en dus minder van de zorgaanbieders. Onze ervaringen met de bureaucratie, de kosten van de overhead, en het gebrek aan samenwerking bij de uitvoerende instanties waar wij mee te maken hebben, zijn niet positief. Wij verwachten van veranderingen op dit terrein meer dan van veranderingen bij cliënten.	We delen uw zorg. Het gaat om een cultuurverandering die van alle partijen een ander opstelling, houding en werkwijze vraagt en zeker niet alleen van cliënten. Een andere manier van samenwerken, maakt hier nadrukkelijk onderdeel van uit. (zie ook antw. 2).	
33	<i>Ingebracht door : WSW</i> Werk accepteren, ook als er beperkingen zijn. Op pagina 9 staat dat mensen werk moeten accepteren, ook als er beperkingen zijn. Wij menen dat deze opmerking te kort door de bocht is. Dit geldt ons inziens namelijk alleen voor passend/geschikt werk. Wij hebben ervaring met mensen die uit onkunde van de begeleiders werk krijgen aangeboden waar men ongeschikt voor is. Dit leidt tot lichamelijk en psychische problemen waardoor men afhaakt, met de nodige consequenties van dien. Mensen	We betreuren uw slechte ervaring, maar zijn het niet eens met uw zienswijze . Met de samenvoeging van de diverse wetten in de Participatiewet, blijft uitgangspunt dat iedereen die een beroep doet op een inkomensvoorziening moet meewerken aan het verkrijgen van <i>algemeen geaccepteerde arbeid</i> . Bij toeleiding naar werk wordt uiteraard rekening gehouden met werkervaring, opleidingsniveau en interesses. Maar het is even zo belangrijk of iemand het werk aan kan en/of er mogelijkheden	

	(Samenvatting) ingekomen reactie	Reactie van het college	Gevolgen voor het voorgestelde besluit
	moeten dus ongeschikt werk kunnen weigeren, zonder dat dit consequenties heeft voor hun uitkering	zijn voor aanpassing van de werkplek. We zijn het met u eens dat het werk niet moet leiden tot psychische/lichamelijke problemen waardoor iemand moet afhaken. De focus ligt daarmee op het vinden van werk, dat zoveel als mogelijke past binnen de arbeidsmogelijkheden van de persoon. Het aller belangrijkste daarbij is dat iemand het werk binnen zijn vermogen moet kunnen doen. Dat het werk inhoudelijk dan wellicht minder passend is mag dan geen reden zijn om het werk te weigeren.	
34	<i>Ingebracht door : Platform</i> We maken ons, net las veel landelijke organisaties, zorgen over de <i>knip</i> tussen verpleging (ZVW) en verzorging (WMO). Veel van onze doelgroepen zijn afhankelijk van zowel verpleging als verzorging en hebben er baat bij dat in onderlinge goede samenwerking de continuïteit in de dienstverlening wordt afgestemd op de handicap en behoefte. Heeft het college ideeën hoe in Leiden in de <i>uitvoering</i> deze mogelijk verschillend gefinancierde dienstverlening voor <i>cliënten en hun relaties</i> toch kwalitatief op goed niveau gerealiseerd gaat worden.	Wij begrijpen uw zorg en delen die. Bij de inrichting van het nieuwe stelsel zal dit een belangrijk aandachtspunt zijn. In het zorgakkoord is vastgelegd dat daar waar begeleiding onlosmakelijk is verbonden met verpleging dit via de zorgverzekeraar wordt geregeld. Net als u zijn we benieuwd naar de nadere uitwerking op rijksniveau van deze uitspraak en de gevolgen voor de afstemming tussen de gemeenten en de Zorgverzekeraars.	In het schema op pagina 27 zal onder 'de ondersteuning verandert (inhoud en organisatievorm)' bij het eerste punt toegevoegd worden: 'Daarnaast zal er specifieke aandacht zijn voor de afstemming tussen de gemeente en de zorgverzekeraars.
35	<i>Ingebracht door: Platform</i> De verhoging van de eigen bijdragen, de inkomenstoets van de leefeenheid waartoe men behoort, het afschaffen van de WAJONG, etc etc, vragen om een grote veerkracht bij cliënten en hun systeem. De onderlinge afhankelijkheid van mensen ten opzichte van elkaar neemt drastisch toe en zal in sommige situaties haaks staan mop een zelfstandig en geëmancipeerd bestaan. Hoewel we ons realiseren dat veel van de kortingen en verslechtingen veroorzaakt worden door rijksbeleid, zijn we	Een aantal maatregelen uit het rijksbeleid hebben ongewenste effecten op bepaalde groepen. Bijvoorbeeld voor de WAJONG We realiseren ons goed dat we ingrijpende keuzes moeten maken (en zijn gemaakt door het rijk) ten aanzien van de ondersteuning die mensen nu op het gebied van werk, zorg enz ontvangen en kennen. In geen van de scenario's blijft de ondersteuning die mensen hebben zoals die nu is. We zijn er wel van overtuigd dat scenario 3 de meeste kansen biedt op maatwerk aan mensen en het laten aansluiten van de	

	(Samenvatting) ingekomen reactie	Reactie van het college	Gevolgen voor het voorgestelde besluit
	benieuwd op welke wijze, met wat en hoe u daar maatwerk voor gaat leveren	ondersteuning op de eigen kracht en de vraag van mensen. De precieze werkwijze wordt de komende maanden verder uitgewerkt samen met cliëntenorganisaties en professionals.	
36	<i>Ingebracht door: Platform</i> De komende veranderingen zullen ook doorwerken in de vervoersregelingen die nu bestaan. Chronisch zieken, gehandicapten en ouderen kunnen vaak lastig van het reguliere OV gebruik maken,. Het belang van vervoer-op – maat is onveranderd groot . Bij onze achterban is er grote ongerustheid dat bezuinigingen en verminderde dienstverlening hen ook op dit vlak gaan treffen. Is er al zicht op hoe “slimme” constructies er gaan uitzien?	In Holland Rijnland verband is een werkgroep actief om in brede zin de effecten en van de veranderingen in kaart te brengen Er zal o.a. worden geadviseerd over het efficiënt regelen van het totale doelgroepenvervoer door onder meer te kijken naar het combineren van vervoersstromen, het focussen op o.a. bezettingsgraad, tijden van gebruik van het vervoer, consequenties in beeld brengen van het lokaal organiseren van activiteiten etc.	
37	<i>Ingebracht door: Platform</i> Deelname aan sportverenigingen en -activiteiten is een groot goed. Ook op dit terrein zien we met zorg de gevolgen van de komende bezuinigingen tegemoet. Op welke wijze stelt u zich garant dat op dit terrein deelname mogelijk blijft van mensen met een handicap?	In de sportnota is sportdeelname door mensen met beperking een van de aandachtspunten. Voor een periode van twee jaar (2013 en 2014) is een sportconsulent aangesteld bij de Stichting Vrije Tijd en Vorming. Er is ook een combinatiefunctionaris aangesteld bij het speciaal onderwijs om het sporten te stimuleren van kinderen met een beperking. Daarnaast kan gebruik worden gemaakt van een financiële bijdrage uit het Sportfonds.	
38	<i>Ingebracht door: Platform</i> Inzet van vrijwilligers in het sociale domein zal de komende jaren enorm moeten toenemen om alle niet-meer-voorzien dienstverlening te kunnen opvangen . Net als voor zo velen is het ook voor het Platform een schrikbeeld dat onze doelgroepen afhankelijk zouden moeten worden van de “billen-wassende” buurman of buurvrouw. Deelt u met ons de angst voor dit type	Staatsecretaris van Rijn ¹ heeft onlangs aangegeven dat dit zeker niet de bedoeling is. (Zie antw. 10). De verder invulling van de kwaliteitseisen en wensen over inzet van vrijwilligers gaan we verder uitwerken met cliënten/vrijwilligersorganisaties en professionals	geen

¹ Staatssecretaris Martin van Rijn (PvdA, volksgezondheid) gaat mensen niet verplichten om voor hun hulpbehoevende familie of burens te gaan zorgen. Niemand wordt gedwongen de billen te wassen van zijn buurman. Zulk soort lijfsgebonden zorg is werk voor mensen die ervoor zijn opgeleid (Trouw van 23 juli 2013).

	(Samenvatting) ingekomen reactie	Reactie van het college	Gevolgen voor het voorgestelde besluit
	afhankelijkheid? op welke manieren gaan kwaliteitseisen en wensen t.a.v. de inzet van vrijwilligers geformuleerd en geborgd worden		
39	<i>Ingebracht door: Voorzet</i> Mensen met ASS zijn vaak goed in staat om regulier te werken. De meeste mensen met ASS hebben behoefte aan begeleiding naar en op de werkplek. Om de match succesvol te laten zijn is de inzet van een professional nodig. Bij het zoeken van vacatures en het schrijven van sollicitaties kan het netwerk eventueel helpen.	Bij de begeleiding naar en op het werk van mensen met een arbeidsbeperking wordt ook gekeken naar de mate waarin het eigen netwerk ondersteunend kan zijn. De nieuw te vormen Werkbedrijven krijgen hier ook een rol in (zie antw.44).	geen
	Thema informatievoorziening		
40	<i>Ingebracht door: WSW</i> Informatie aan de burger U wilt de burgers/cliënten pas in de 1e helft van 2014 informeren over de consequenties van het nieuwe beleid. Wij vinden dit wel erg laat en stellen voor hiermee direct na vaststelling van dit beleid te beginnen. En niet alleen in de stadskrant en op de website, maar ook via andere kanalen zodat iedereen weet wat er gaat veranderen	in de 2e helft van 2013 gaan we in gesprek met cliënten-organisaties over de uitwerking van scenario 3 o.a. via de focusgroepen. Informatie over individuele situaties kunnen we pas geven op het moment dat er meer duidelijkheid wordt gegeven door het rijk. (Zie ook antw.11)	Dit voornemen zal aan het schema op pag. 33 onder 2 ^e helft 2013 worden aangevuld met: 'Met cliëntenorganisaties wordt in gesprek gegaan over de nadere uitwerking van scenario 3.'
41	<i>Ingebracht door : Platform</i> Duidelijk wordt uit de notitie dat een goede en adequate informatievoorziening essentieel is. We zijn dat met u eens.	Waarvoor dank!	
	Thema inzet netwerk		
42	<i>Ingebracht door WSW</i> Inzet van het netwerk Wij waarschuwen u niet te hoge verwachtingen te hebben van de mogelijke inzet van de familie/kennissen van de cliënt. Bij onze achterban wordt het netwerk al veel ingezet en zelfs regelmatig overbelast. Relaties met familie/vrienden/kennissen bestaan uit gelijkwaardige contacten waarin mensen uit vrijwilligheid iets voor elkaar doen. Als je mensen dwingt voor anderen te zorgen zet dat een druk op de relatie en kan zelfs leiden tot psychisch of	We zijn het met u eens dat inzet van mensen uit het netwerk niet mag leiden tot overbelasting. Nu al wordt ingezet om overbelasting van mantelzorgers te voorkomen We denken wel dat het mogelijk is om meer mensen te vinden die bereid zijn om zich in te zetten voor anderen. We zien dit als onderdeel van de cultuuromslag zoals eerder aangegeven. Daarbij is nooit sprake van dwang ook niet impliciet). De negatieve effecten die u noemt achten wij ook onacceptabel (zie ook het antwoord onder 28)	

	(Samenvatting) ingekomen reactie	Reactie van het college	Gevolgen voor het voorgestelde besluit
	<p>lichamelijk geweld. Wij denken trouwens niet dat je veel vrijwilligers kunt vinden die mensen met een arbeidsbeperking kunnen helpen aan werk en begeleiden bij het werk.</p> <p>Huidige producten en re-integratie worden losgelaten en de cliënt krijgt te maken met Jan en Alleman om het zo te zeggen; vrijwilligers, buurtbewoners, professionals, kennissen, andere doelgroepen. Hoe blijft dit overzichtelijk voor de cliënt met een verstandelijke beperking daar waar ieder (uiteraard naar eigen kunnen) een beroep doet op elkaar, verschillende verwachtingspatronen heeft en van elkaar een bepaalde inschatting maakt? Kan iedereen zijn eigen gedrag wel zo aansturen als dat gewenst is??</p>	<p>We willen ondersteuning op een nieuwe manier vorm geven o.a. via het Keukentafelgesprek, Sociale wijkteams waarin vraagverheldering centraal staat. Resultaat is een duidelijk plan. Door het maken van arrangementen, willen we versnippering van het aanbod en de bemoeienis van 'Jan en alleman' voorkomen.</p>	
43	<p><i>Ingebracht door: Voorzet</i> Voorzet ziet mogelijkheden in het combineren van professionele begeleiding en vrijwillige ondersteuning. Aandacht voor het vrijwilligersprofiel is dan wel vereist, Betrouwbaarheid, integriteit, continuïteit, duidelijk zijn en kennis van autisme is belangrijk. Een vrijwilliger zal ondersteund moeten worden door een professional. Een duidelijke afbakening van taken en een duidelijke regiefunctie van de professional en coaching voor de vrijwilliger is hierbij noodzakelijk</p>	<p>We hebben hiervan kennis genomen.</p>	
	Thema: Financieel		
44	<p><i>Ingebracht door WSW</i> Kosten voor re-integratie en begeleiding naar werk kunnen niet binnen rijksbudget. In het voorbeeld van familie Jansen kun je duidelijk merken hoe belangrijk (vrijwilligers) werk of dagbesteding is voor a. het functioneren van een gezin, b. het hebben van een redelijk inkomen en c. de overige zorgconsumptie.</p>	<p>We weten nog niet exact over welk budget we straks kunnen beschikken. We verwachten hierover in de september circulaire nader over geïnformeerd te worden door het ministerie van SZW. Het nieuwe te vormen werkbedrijf zal voor wat betreft begeleiding bij het vinden en behouden van werk een belangrijke rol gaan spelen. De gemeenten hebben de lead bij de Werkbedrijven en werken samen met de sociale</p>	

	(Samenvatting) ingekomen reactie	Reactie van het college	Gevolgen voor het voorgestelde besluit
	Uit dit voorbeeld blijkt dat de inzet van een re-integratie-instrument bij het vinden van werk essentieel is. Onze achterban heeft goede begeleiding nodig bij het vinden, en behouden van passend werk. Uit de notitie maken wij op dat er in de toekomst alleen budget is voor P- centrum en opstapbanen. Zo ja, hoe gaat u de re-integratie dan vorm geven?	partners en het UWV Door het rijk wordt voor de toekomst de mogelijkheid van loonkostensubsidie toegevoegd aan het instrumentarium.	
45	<i>Ingebracht door: Platform</i> We maken ons zorgen over het gegeven dat de financiële positie van mensen met een chronische ziekte en /of handicap de komende jaren nog meer onder druk komt te staan bij de 3D-operaties. Het vervallen van het WTCG-budget waaruit m.n. onze doelgroepen op individueel niveau -ongeacht hun inkomenspositie- enigszins gecompenseerd werden voor extra uitgaven dei een chronische ziekte en/of handicap altijd met zich meebrengen, is één van de gevolgen van de overheveling naar de collectieve middelen.	We begrijpen en delen uw zorg over de gevolgen van het rijksbeleid. Een van de redenen om het WTCG-budget over te hevelen naar de gemeente was dat het geld nu in onvoldoende mate terecht kwam bij de huishoudens die het echt nodig hadden. Het rijk vooralsnog gemeenten vrijlaat om het budget in te zetten binnen de WMO, omdat het rijk ervan uitgaat dat gemeenten hier meer maatwerk kunnen bieden. Huishouden met een goed/relatief hoog inkomen en hoger (extra) uitgaven aan zorgkosten moeten er rekening mee houden de WTCG compensatie niet meer op hen van toepassing zal zijn.	
	Thema: Wederkerigheid		
46	<i>Ingebracht door : WSW</i> Wederkerigheid. Op pagina 44 staat dat mensen gekort worden op hun uitkering als zij niet gemotiveerd zijn en geen wederdienst willen leveren. Wie bepaalt of dit het geval is? De beoordeling daarvan is nogal arbitrair. Speciale aandacht vragen wij hierbij voor de cliënten met een psychische en verstandelijke beperking. Bij overvraging of niet meer weten wat te doen of hoe de zaken in elkaar steken is het vaak een oplossing om dan maar niets te doen en geen initiatieven te nemen (kan het ook niet mis gaan). Hoe gaat de gemeente om met deze inschatting of iemand gemotiveerd is of niet. Wat moet iemand minimaal laten zien.	Gemeenten kunnen al langer tijd beschikken over het instrument van de tegenprestatie naar vermogen. De komende periode zal nader uitgewerkt gaan worden op welke manier we de tegenprestatie willen gaan inzetten: stimulerend, dwingend/handhaving? Daaronder valt ook het maken van heldere afspraken over wanneer wel en niet wordt voldaan aan de tegenprestatie	

	(Samenvatting) ingekomen reactie	Reactie van het college	Gevolgen voor het voorgestelde besluit
	Waar lees je een goede motivatie uit af als dat niet meer standaard afgemeten kan worden aan de getoonde daadwerkelijke inzet in allerlei situaties		
47	<i>Ingebracht door: CR-SoZa</i> De horizontale organisatie; vrijwilligers zullen voor hun inzet een vergoeding als stimulerend ervaren en bij de tegenprestatie (naar vermogen) zou gedacht kunnen worden aan toeslagen, maar uiteindelijke doel moet een cao gerelateerd loon zijn. Zo kan de gemeente vanuit deze horizontale organisatie zijn eigen team van toekomstige professionals in het Sociale Domein werven.	Bij de tegenprestatie wordt aan bijstandsgerechtigden gevraagd een tegenprestatie te leveren in ruil voor de uitkering . (zie ook antw.46).	
48	<i>Ingebracht door: CR-SoZa</i> De duurzaamheid van het LSD zal afhangen van de mate dat het publiek en de politiek achter het stelsel kan staan; wat hebben we voor elkaar over ? ... we laten niemand in de steek ! ... dat is een duurzamer uitgangspunt dan cliënten te dwingen een tegenprestatie te leveren voor de ondersteuning die de overheid overeenkomstig zijn positieve verplichting, en krachtens Europese wetgeving aan zijn burgers die het moeilijk hebben verplicht is.	Zie het antwoord onder 46 en 47.	
49	<i>Ingebracht door: Voorzet</i> Voorzet acht het beroep op wederkerigheid van de inwoners reëel, Maar ziet vanwege de specifieke belemmeringen van mensen met ASS veel (collectieve) voorzieningen die de gemeente Leiden zal aanbieden niet aansluiten bij de behoefte en mogelijkheden van de mensen met ASS.	We nemen hiervan kennis. De visie stelt dat uitgegaan wordt van de mogelijkheden die mensen hebben.	

Conclusie:

De ontvangen inspraakreacties geven op enkele (of geen) aanleiding tot wijziging of aanvulling van de notitie. Deze zijn in de derde kolom van het overzicht aangeven.

Over het algemeen kunnen we stellen dat er een breed draagvlak is voor scenario 3.

Vervolgprocedure

Het college stelt zijn antwoord op de inspraakreactie vast en legt de gewijzigde notitie ter vaststelling aan de gemeenteraad voor. De insprekers worden schriftelijk van het antwoord van het college van B&W en zijn besluit op de hoogte gesteld

Bijlage vast te stellen door College Leiderdorp

Hierna volgt een overzicht aan van de ingekomen reacties, specifiek voor de gemeente **Leiderdorp**, de voorgestelde reactie van het college hierop, en de gevolgen hiervan voor notitie.

De reacties komen van de volgende organisaties:

1. Pluspunt voor Welzijn en Dienstverlening (verwijzing Pluspunt)
2. Wmo adviesraad Leiderdorp (verwijzing Wmo adviesraad)

Pluspunt heeft vanuit het brede oogpunt van dienstverlening per alinea een reactie op de notitie gegeven. De Wmo adviesraad heeft vooral advies gegeven op het proces die met de transitie gepaard gaat.

	Samenvatting ingekomen reactie	Reactie van het college	Gevolgen voor het voorgestelde besluit
	<i>Thema; Algemeen</i>		
A	<i>Ingebracht door: Wmo adviesraad</i> onderschrijft de keuze om de decentralisaties uit te voeren en toe te werken naar scenario 3.	We waarderen uw steun voor scenario 3	
B	<i>Ingebracht door: Pluspunt</i> Pluspunt onderschrijft het derde scenario, maar wil wel een kanttekening plaatsen. Pluspunt acht het van belang dat wordt geborgd dat hierbij niet onnodig veel tijd en energie verloren gaat aan het opnieuw uitvinden van het wiel. Je zou scenario drie kunnen lezen als geheel nieuwe benadering terwijl veel maatschappelijke instellingen, waaronder Pluspunt de laatste jaren al bezig zijn met een omslag van aanbodgericht naar mogelijkheidsgericht werken. Het is belangrijk om deze ontwikkelingen, ervaringen en deskundigheid te benutten en lopende en nieuwe initiatieven te stimuleren.	We waarderen uw steun voor scenario 3 en begrijpen uw zorg. Bij de verdere uitwerking van scenario 3 betrekken we nu al zoveel mogelijk alle betrokken partijen.	
C	<i>Ingebracht door: Pluspunt</i> Pluspunt is voorstander van samenwerking op alle niveaus. Het is wenselijk dat de financiering het mogelijk maakt doelgroep overstijgend te werken en initiatieven te ontplooiën waarbij mensen van uit verschillende doelgroepen en met uiteenlopende	Het college neemt hiervan kennis en onderschrijft dat de kwaliteit, en het resultaat van de ondersteuning effectief en efficiënt moet worden ingezet.	

	<p>achtergronden elkaar verstrekken. Samenwerking tussen maatschappelijke organisatie voorkomt overlap en bevordert de kwaliteit van de ondersteuning en efficiënte inzet van middelen. Met de keuze van gebiedsgebonden en organisatieoverstijgende teams moet er voor gewaakt worden dat dit niet gaat leiden tot nieuwe schotten noch tot onnodige afstemming en overleg daar waar ook enkele organisaties effectief en efficiënt kunnen inspringen op de behoefte van de cliënt en diens netwerk</p>		
D	<p><i>Ingebracht door: Wmo Adviesraad</i> Uitgaan van eigen kracht en stimuleren van steun vanuit sociale netwerk laat onverlet dat het recht op zorg en ondersteuning van mensen die deze nodig hebben.</p>	<p>In kader van de nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning zal niet meer worden uitgegaan van "recht op zorg". De ondersteuning wordt maatwerk en onderdeel van het gesprek met cliënt. In de wet draagt de gemeente zorg voor de maatschappelijke ondersteuning. Deze ondersteuning zal gericht zijn op mensen die de ondersteuning echt nodig hebben.</p>	
E	<p><i>Ingebracht door: Wmo adviesraad</i> De voorbereidingen op de transitie dient vanaf de start breed in de gemeentelijke organisatie te worden ingebed.</p>	<p>Er zijn veel afdelingen en mensen binnen de gemeentelijke organisatie betrokken bij de transitie. Voorts wordt de gehele organisatie op de hoogte gehouden via interne communicatiekanalen.</p>	
F	<p><i>Ingebracht door: Wmo adviesraad</i> De adviesraad stelt vraagtekens bij het uitgangspunt dat een deel van de WSW-ers in kader van de Participatie-wet aan de slag kan bij reguliere werkgevers</p>	<p>Met ingang van 2015 stopt de instroom in de Wsw en vallen mensen onder de Participatiewet. Gemeenten kunnen voor de kwetsbaarste groep beschut werk aanbieden. De overige groepen zullen naar zo regulier mogelijk werk worden begeleid. In het kader van het Sociaal Akkoord hebben werkgevers ingestemd met het creëren van 100.000 banen specifiek voor mensen met een arbeidsbeperking. Wij delen uw vraagtekens derhalve niet.</p>	
G	<p><i>Ingebracht door: Wmo adviesraad</i> De adviesraad onderschrijft het belang van tijdig informeren en betrekken van instellingen bij het herontwerp en het belang zorgvragers bij het proces te betrekken.</p>	<p>In samenwerking met gemeente Leiden wordt op het onderdeel Wmo binnenkort gestart met het participatie van instellingen. Cliënten worden vooral via de focusgroepen geraadpleegd. Op het terrein van werk zijn de cliëntenraden WWB en Wsw</p>	

		nauw betrokken. Een uitwerking voor de participatie en communicatie wordt verder uitgewerkt.	
H	<i>Ingebracht door Wmo adviesraad</i> In Leiderdorp wordt geschreven aan de maatschappelijke structuur visie die aansluit op de 3D visie Op eigen kracht van Holland Rijnland. De adviesraad beveelt aan om in de structuurvisie de uitgangspunten van de decentralisatie nader uit te werken.	De maatschappelijke structuurvisie beschrijft waar we in Leiderdorp heen willen in de toekomst op het maatschappelijk domein (2025). De decentralisatie maakt hier onderdeel van uit. De uitwerking van de uitgangspunten van de decentralisatie past niet in de MSV, deze zal verder worden meegenomen in de uitwerking van scenario 3 en de beleidsnota die gemaakt moet worden voor eind 2014.	
	<i>Thema: Effect beleid op de doelgroep</i>		
I	<i>Ingebracht door: Pluspunt</i> De notitie richt zich voornamelijk op burgers die reeds een hulpvraag hebben. Pluspunt is van mening dat ook preventie een belangrijk onderdeel is van een toekomstbestendig diensten- en ondersteuningspakket binnen het sociaal domein. Pluspunt ziet daarom de preventie paragraaf in de nota iets meer uitgewerkt als essentieel onderdeel van beleid. Ook outreachende hulpverlening zou in de notitie meer benadrukt moeten worden.	Het college is van mening dat de nieuwe werkwijze een zeer preventief gerichte aanpak is. U De aanpak gaat meer uit van de vraag van de cliënt. Er wordt, gekeken naar wat iemand al dan niet met behulp van haar/zijn sociale omgeving/ netwerk zelf kan oplossen en welke ondersteuning eventueel nodig is Het signaleren van problemen en daarover in gesprek gaan met de cliënt, om erger te voorkomen, is een onderdeel van de preventie	
	<i>Thema: inzet netwerk</i>		
J	<i>Ingebracht door: Pluspunt</i> In de notitie wordt meerdere keren gesproken over de inzet van vrijwilligers en de samenwerking tussen professionals en vrijwilligers. Pluspunt werkt al veel met vrijwilligers, maar voorziet dat door de hervorming van het sociaal domein toenemende behoefte zal ontstaan aan vrijwilligers, al dan niet met specifieke deskundigheid op verschillende gebieden. In de notitie ontbreekt een duidelijke relatie met het vrijwilligersbeleid Leiderdorp. Het succes van het <i>vrijwilligersbeleid</i> is medebepalend voor het succes van de hervorming van het sociaal domein Dit geldt ook voor het <i>mantelzorgbeleid</i> , waarbij	Het college neemt hiervan kennis. De opmerkingen zullen worden meegenomen bij de uitwerking van het beleidskader op het terrein van de Wmo. Het reikt evenwel te ver om alle beleidsterreinen hierin mee te nemen en te verbinden.	

	Pluspunt bijzonder aandacht vraagt voor het verminderen van de belasting van matelzorgers.t		
	<i>Thema: Financieel</i>		
K	<i>Ingebracht door: Pluspunt</i> Resultaatgerichte sturing dient plaats te vinden op basis van heldere criteria waarop ook getoetst kan worden. Zonder het belang van efficiënte inzet van financiële middelen te ontkennen is Pluspunt van mening dat kwaliteit hierbij bepalend moet zijn. Dit vraag om manieren om de kwaliteit te monitoren zonder dat dit leidt tot onnodige bureaucratie en administratie.	Het college neemt hiervan kennis en zal deze als aandachtspunt meenemen in de verdere uitwerking van scenario 3.	

Conclusie:

De ontvangen inspraakreacties geven op enkele (of geen) aanleiding tot wijziging of aanvulling van de notitie. Deze zijn in de derde kolom van het overzicht aangeven.

Vervolprocedure

Het college stelt zijn antwoord op de inspraakreactie vast en legt de gewijzigde notitie ter vaststelling aan de gemeenteraad voor. De insprekers worden schriftelijk van het antwoord van het college van B&W en zijn besluit op de hoogte gesteld.